

جشن نامه‌ی

م. پ. جکتاجی

به کوشش:
رحیم چراغی

جشن نامہ

م.پ. جکتاجی

(سہ کتاب اول، دوم و سوم)

بہ کوشش:

رحیم چراغی

:

سرشناسنامه: چراغی، رحیم ۱۳۳۲ -
 پوراحمد جکتاجی، محمد تقی ۱۳۳۶ -
 عنوان و پدیدآور: جشن نامه م. پ جکتاجی
 (سه کتاب اول، دوم و سوم) / به کوشش رحیم چراغی.
 مشخصات نشر: رشته فرهنگ‌ایلیا ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۱۱۵۶ ص.
 شابک: ۲ - ۵۳۳ - ۱۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸
 موضوع: پوراحمد جکتاجی، محمد تقی، ۱۳۲۶ - -- یادنامه‌ها
 موضوع: روزنامه‌نگاران ایرانی -- قرن ۱۴
 شناسه افزوده: چراغی، رحیم، ۱۳۴۲ - گردآورنده
 ردیابی کنگره: ۱۳۹۶ پ ۹ ۹۲ الف / PN ۵۴۴۹
 ردیابی دیویی: ۵۵ / ۷۹
 شماره کتابخانه ملی: ۴۶۸۹۵۰۸

فرهنگ ایلیا

● جشن‌نامه‌ی م. پ. جکتاجی	● به کوشش: رحیم چراغی
● چاپ نخست: ۱۳۹۶	● شمارگان: هزار نسخه
● حروفچینی و آماده‌سازی: کارگاه نشر فرهنگ‌ایلیا	● شماره نشر: ۶۴۱
● همهی حقوق این کتاب محفوظ است.	
● شابک: ۲ - ۵۳۳ - ۱۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸	
● نشر فرهنگ‌ایلیا: رشته خ آزادگان، جنب دبیرستان بهشتی، خ صفایی، خ حاتم، شماره ۳۹	
● تلفن: ۳۳۳۴۴۷۳۲ ۳۳۳۴۴۷۳۲ - ۰۱۳	● دورنگار: ۳۳۳۲۱۸۲۸ - ۰۱۳
www.farhang-e-ilia.ir	Email: nashreilia@yahoo.com

نام نویسندگان
و عنوان مقاله‌ها
در کتاب‌های اول، دوم و سوم
جشن‌نامه‌ی م. پ. جکتاجی:

رحیم چراغی - مقدمه: درباره‌ی اندیشه و ابتکار م. پ. جکتاجی (و سه کتاب جشن‌نامه) / ۱۵
سونه جکتاجی - سال‌شمار زندگی و آثار م. پ. جکتاجی / ۲۱
م. پ. جکتاجی - از دیروز تا امروز / ۵۱

کتاب اول:

روزنامه نگار و گیلان پژوه

(محمد تقی پوراحمد جکتاجی) / ۱۰۵

اکبر اکسیر / در ستایش شعور فرهنگی / ۱۰۷

پروفسور سید حسن امین / در پاسخ به یک فراخوان... / ۱۰۹

مهدی بازرگانی / جکتاجی و تجربه‌ی ژورنالیسم گیله‌وایی / ۱۱۱

پروفسور کریستین برومبِرژه / ارج و افتخار بر او باد / ۱۱۸

علی رضا پنجه‌ای / گیلان‌شناسی که به ناگزیر روزنامه‌نگار شد / ۱۲۰

دکتر ابوالقاسم پیروزی / سال‌های نوجوانی و جوانی شهرام / ۱۲۳

شادی پیروزی / زنان و گیله‌وا / ۱۳۰

مهرداد پیلهور / گیله‌وا و شعر پیشروی گیلکی / ۱۳۳

دکتر علی تسلیمی / فصل‌ها و فاصله‌ها در افسانه‌ی باغبان‌عموی جکتاجی و افسانه-

اسطوره‌ی عمونوروز / ۱۴۳

دکتر محسن جعفری‌مذهب

جمشید کیان‌فر / کتابخانه‌ی ملی ایران و محمد تقی پوراحمد جکتاجی / ۱۴۸

پرویز حسینی / From the misty jungle / از جنگل مه‌گرفته (ترجمه‌ی انگلیسی شعرهایی

از م. پ. جکتاجی) / ۱۵۲

- ضیاءالدین خالقی / یادِ روزها و خاطرات نه چندان دور / ۱۵۷
- شهرام دفاعی / مِتِیاچ‌نامه / ۱۵۹
- زهرآسیاوش آبکنار / گیلان، جهانِ اوست / ۱۷۳
- فرامرز شکوری / علاقه و عشق نسل‌ها / ۱۷۸
- جمشید شمسی‌پور / کوچه‌ی صفاری، پلاک ۱۱۶ / ۱۸۰
- علی صدیقی / م. پ. جکتاجی در آستانه‌ی گیله‌وا / ۱۸۴
- فرامرز طالبی / مردی آمد سبزینه‌پوش، با سینه‌ای لبریز از ترانه‌های بلند سرزمین مادری / ۱۹۰
- محمود طیار / با عشقی بی‌مثال و، نه به تمثال! / ۲۰۳
- هوشنگ عباسی / رفیق تنهای من، جکتاجی / ۲۰۵
- دکتر اصغر عسکری‌خانقاه / برای انسانی شفیق و خستگی‌ناپذیر / ۲۱۴
- هادی غلام‌دوست / گیله‌وا؛ زبان مادری، فرهنگ مردم گیلان، داستان کوتاه گیلکی / ۲۱۸
- محمد فارسی / پوراحمدجکتاجی، گیله‌وا و شعر / ۲۲۹
- نیما فریدمجتهدی / میراثی ماندگار، درباره‌ی گیلان‌نامه / ۲۳۱
- پرویز فکرآزاد / خانه‌ی فرهنگ گیلان و م. پ. جکتاجی / ۲۳۵
- دکتر یوسف قریب / گیله‌وا، بخشی از فرهنگ بشری / ۲۴۵
- رقیه کاویانی / نامی که نشانی دارد... / ۲۴۷
- سیدنوری کیافر / بنیاد پژوهشی - فرهنگی کوچک جنگلی و محمدتقی پوراحمد جکتاجی / ۲۵۰
- عباس گلستانی / یادداشت با طعم زندگی، بررسی دفتر شعر م. پ. جکتاجی / ۲۵۴
- تیمور گورگین / گیله‌وا، نام دیگر جکتاجی است! / ۲۶۰
- حسین محبوبی / از شخصیت‌های برجسته... / ۲۶۲
- دکتر بهمن مشفق / مگر ما چند تا جکتاجی و گیله‌وا داریم / ۲۶۴
- حافظ موسوی / ادای احترام به خادم سخت‌کوش فرهنگ گیلان (م. پ. جکتاجی) / ۲۶۶
- دکتر سیدهاشم موسوی / به مثابه‌ی یک مؤسسه: محمدتقی پوراحمد جکتاجی را می‌گویم / ۲۶۸
- فرهاد مهران‌فر / بخشی از میراث فرهنگی گیلان و ایران / ۲۷۱
- هادی میرزائزاد موحد / حکایت آن جان شیفته / ۲۷۶
- دکتر هرمز همایون‌پور / یلِ گیلان‌پژوه! / ۲۷۸

از نامه‌های منتشر نشده به م. پ. جکتاجی / ۲۸۱

- شمس آل احمد / سرزمینی کپی برداری شده از بهشت / ۲۸۲
- ایرج افشار / ایرانی و فارسی زبان / ۲۸۴
- دکتر عباس بابک / روز جهانی نوروز و استپانداران گیلان / ۲۸۶
- دکتر علی حصوری / تاریخ بافندگی در گیلان و مازندران / ۲۸۸
- دکتر منوچهر ستوده / درباره‌ی نسب‌نامه‌های امامزاده‌ها و گیلان‌نامه / ۲۹۰
- پوری سلطانی / تاریخچه‌ی کتابخانه‌ی ملی ایران / ۲۹۴
- سرهنک اسحاق شهنازی / ترانه‌های برنامه‌ی رادیو گیلان / ۲۹۵
- کیومرث صابری (گل آقا) / گیلان، استان آخر / ۲۹۷
- دکتر جمشید صداقت کیش / وقتی منتشر می‌کنی زنده هستی / ۲۹۸
- رحیم صفاری / شمایل گردانی و توقیف الفبا / ۳۰۰
- مهندس احمد عاشورپور / زبان مادری و ترانه‌های فولکلوریک / ۳۰۲
- ابراهیم فخرایی / بد اخلاقی برخی از هم‌شهریان گیلانی / ۳۰۵
- دکتر علی فروحی / آرامنه و پزشکان ارمنی در گیلان / ۳۰۶
- پروفسور کامیوکا کوچی
- ترانه چراغی (مترجم) / Daily and Weekly Markets in Gilan / بازارهای روز و هفتگی در گیلان / ۳۰۸
- دکتر رضا مدنی / مرا پر پرواز شکسته است... / ۳۱۱
- دکتر علی‌نقی منزوی / رشد فرهنگ‌های بومی... / ۳۱۸
- دکتر احسان یارشاطر / وجوه تمدن مادی و معنوی در گیلان / ۳۲۰

کتاب دوم:

مطالعات شمال

(در گستره‌ی تاریخ، تمدن، زبان، مردم‌شناسی و فولکلور، هنر و...) / ۳۲۳

کفایت آریایی‌فر / شیدی (شادی)، هدایای جنسی و تعاونی در عروسی / ۳۲۵

محمد بشرا / گیشاسری، جشنی پیش از بردن عروس به خانه‌ی شوهر / ۳۳۱

دکتر نگین بی‌نظیر / مطابقت آوایی گویش گیلکی با فارسی معیار در مقوله‌ی اسم / ۳۳۶

دکتر منوچهر پارسادوست / رشت در دودمان صفویان / ۳۵۴

ابوالفضل پاشا / از زمان کنش روایت تا زمان متن در شعر گیلان / ۳۶۹

دکتر افشین پرتو / ماجرای گذر ناصرالدین شاه از گیلان در سفری به اروپا / ۳۷۵

دکتر عباس پناهی / اوضاع مذهبی گیلان در تاریخ میانه‌ی ایران / ۳۸۴

مسعود پورهادی / رده‌شناسی زبان گیلکی / ۳۹۸

- ناصر پویان / گیلان پل اشتهار دکتر لوییز شلیمر هلندی (فلمنگی) در ایران / ۴۱۹
- ابوالقاسم جلیل پور / اصطلاحات و کنایات گیلکی در مصطلحات الشعرا / ۴۲۷
- رحیم چراغی / دختر آماردی؛ به جستجوی حقیقت یک افسانه در واقعیت شاهنامه / ۴۳۴
- مهندس مسعود حقانی / خاطرات ایلیا دویونوف از نهضت جنگل (درباره‌ی رمان پرس) / ۴۶۱
- مژگان خاک پور / معماری چوب در گیلان و آلاس / ۴۶۵
- دکتر محمدرضا خلعت‌بری / نگاهی کوتاه به پیشینه‌ی باستان‌شناسی گیلان / ۴۸۲
- نادر زکی پور / واپسین روزهای این کبوتران پی‌پناه (ترانه‌های فولکلور شرق گیلان) / ۴۹۱
- کاظم سادات اشکوری / نام مکان، نشانه یا نشانی / ۵۰۶
- جهانگیر سرتیپ پور
- مریم (ردیمه) سرتیپ پور / نگاهی دیگر به نهضت جنگل / ۵۱۲
- امین شاهد / تجسم سبز؛ نگاهی به هنرهای تصویری گیلان و هنرمندان تجسمی آن / ۵۲۴
- دکتر فریدون شایسته / نمایندگان گیلان در مجلس شورای ملی / ۵۲۷
- شمس لنگرودی / سوختم، سوختم / ۵۳۹
- دکتر سیروس شمیسا / دانشگاه شاهپور / ۵۴۶
- حسین شهاب‌کومله‌ای / کونوس (از گیل) / ۵۴۸
- فرشته طالش انسان‌دوست / تحولات شاخص‌های کلیدی عرضه‌ی نیروی کار در استان گیلان / ۵۵۷
- بهروز عسکرزاده / درباره‌ی نام‌واژه‌های دیلمی، گیلکی، تنکابنی و مازنی در تحفه‌ی حکیم مومن دیلمی تنکابنی / ۵۶۶
- سارا عضدی / طراحی و نقش‌پردازی چادرشب در قاسم‌آباد / ۶۱۱
- غلام‌حسن عظیمی / پایه و کاربرد آن در زندگی روستایی «پشکه» (اطراف کوچصفهان) / ۶۳۷
- دکتر ناصر عظیمی / کسما و گوراب زرمیخ؛ دو کانون تقابل سنت و مدرنیته در تشکیلات جنبش جنگل / ۶۴۲
- احمد علی‌دوست / نشانی از باورها / ۶۶۶
- بهرام علی‌زاده / تأملی در دوره‌های شعر گیلکی / ۶۶۹

- اسدالله عمادی / پیدایش و تحول شعر نو در مازندران / ۶۸۵
- قربان فاخته / ویژگی‌های اصلی و اشکال نظام زمین‌داری گیلان در سده‌ی نوزدهم / ۶۹۲
- سمیه فلاح کاظمی / رشتی‌دوزی؛ بررسی ترکیب‌بندی، رنگ‌بندی و نقوش آن در دوره‌ی قاجار / ۷۰۱
- سیدفرید قاسمی / روزنامه‌ها و مجله‌های گیلان؛ فهرستگان قاجار / ۷۲۲
- احمد قربان‌زاده / خمیران در شمال مرداب انزلی / ۷۴۸
- جلیل قیصری / رقص دروم در مازندران / ۷۸۳
- درویش علی کولانیان / آثار بعضی روشنفکران... / ۷۸۶
- محمدسعید محبصی / مداخلی بر پدیده‌ای به نام سینمای گیلان / ۷۹۱
- غلام‌رضا مرادی / خوانش پاره‌هایی از یک متن؛ بررسی دوره‌ی اول داستان‌نویسی گیلان / ۸۰۹
- محمدتقی مرتاض‌هجری / نگاهی به بازار قدیمی و سردیس‌های جدید فومن / ۸۱۵
- دکتر سیدحسن معصومی اشکوری / چالش‌های برنامه‌ریزی پیشرفت و جایگاه استان گیلان در برابر آن‌ها / ۸۱۸
- رحمت موسوی‌گیلانی / نیما در رشت و ماجرای دیدار با غواص / ۸۲۸
- مهندس مومن منفرد / اسب در فرهنگ عامه‌ی تالش‌ها / ۸۳۴
- محمدعلی مهدوی / کاوس، کیوس و زیبامرد: قابوس‌زیاری / ۸۵۳
- سیدجعفر مهرداد / سلیمان‌داراب و بانی صندوق مقبره‌ی آن / ۸۵۹
- دکتر محمد میرشکرایی / زمان فراغت شالی‌کاران و جاذبه‌های گردشگری گیلان / ۸۶۵
- سیدحنان میرهاشمی / تحلیل تاریخی یکسانیت صورت‌های فعلی ماضی بعید و ماضی التزامی در گیلکی / ۸۶۸
- حمید نظرخواه علی‌سرایی / نمونه‌هایی از «بجارکاره‌ی شعر» (شعر کار شالیزار) / ۸۸۰
- پیمان نوری / هساشعر، پاسخ به ضرورتی اجتناب‌ناپذیر / ۸۸۷
- فریدون نوزاد / منتخبی از سالوک معلم / ۸۹۲
- رحیم نیک‌مرام ماسوله / دوبیتی‌های فولکلوریک تالشی / ۹۰۱
- نصراالله هومند / دیلمان و گیلان نگاه اقلیمی و تاریخی / ۹۲۱
- دکتر هومن یوسف‌دهی / میرزا کاظم‌خان فیلسوف‌الدوله / ۹۲۶

کتاب سوّم:

مطالعات ایرانی

(در گستره‌ی تاریخ، زبان، هنر، ادبیات و...) / ۹۳۹

دکتر ویکتوریا آراکلوا

دکتر ابراهیم صفری (مترجم) / نکاتی چند درباره‌ی ترک‌زبانان ایران / ۹۴۱

احمد اداره‌چی گیلانی / خاقانی شروانی و چشم‌زدش به دیلمان و گیلان / ۹۴۴

دکتر محمد باقری / عددهای یونانی در نسخه‌ای از رساله‌ی ابعاد و اجرام کوشیار گیلانی / ۹۵۷

محمدرضا پورجعفری / نگاهی نزدیک‌تر به استخوان / ۹۶۳

دکتر رضا چراغی / نیما و «سنت»: گفتگو یا تقابل؟ / ۹۶۹

جهانگیر دانای علمی / بررسی چند نماد پارتی در منظومه‌ی ویس و رامین / ۹۹۱

دکتر رضا رضازاده لنگرودی / نگرشی در باره‌ی شکل‌گیری انقلاب عباسیان / ۱۰۲۰

دکتر محمد روشن / گنج روان حافظ / ۱۰۳۰

شهره سجادی / واژه‌هایی از گویش کهن شیرازی / ۱۰۴۰

سیدامیر سقراطی / اردشیر محمص؛ تصویرگر خاطرات انزوا / ۱۰۵۲

دکتر علی‌اشرف صادقی / تأملی در قرائت بیتی از حافظ / ۱۰۷۵

دکتر افشین عموزاده لیجایی / هنجارگرایی ادبی در نمایش‌نامه‌ی منجی در صبح نمناک / ۱۰۷۷

سیروس نوذری / خسرومرگی، پهلوان‌مرگی (در شاهنامه) / ۱۰۸۸

پیوست جشن‌نامه

چهره و چهره‌ها: م. پ. جکتاجی به روایت عکس‌ها / ۱۰۹۷

... ژنده پوش بود تا بخواهی، از چند قدمی او بوی تندى به مشام مى زد، چى پیدا کرده بود و خورده بود که بالا آورده بود! به خود مى پیچید مسموم شده بود شاید...

دردش در دم به جان من افتاد اما چه مى توانستم بکنم جز دل سوزى که به مفت نمى ارزد و رستى بگیرم مهربان مآبانه! لباس خوب به او بپوشانم؟ اما درد او لباس نبود. بیرم منزل حمام کند؟ چطور؟ او مطمئناً ناقل انواع و اقسام بیماری ها بود و به شدت بو مى داد. غذای درست و حسابی بخورانش؟ اما او گرسنه نبود دور و بر لب و لوجه اش و روی لباسش غذای جویده و بالا آورده ریخته بود. به خانه بیرم جای گرمی بخوابانم؟ با آن حال چگونه؟...

ما هردویمان زمان درازی ست که از دنیای آرمانی خویش بدر آمده ایم. او در فراموشی، من در هشیاری. جفتمان یک درد مشترک داریم: داغ سرخوردگی. او خودباخته، من آگاه؛ چه فرق مى کند! دیر یا زود او گذاشته و رفته و مرده و من در مدخل راه مانده و ظاهراً زنده، دست و پا مى زنم تا از نفس نیفتم اما چه سود اگر این یک ذره امید را هم از دست بدهم. پس مى نویسم: ...

م. پ. جکتاجی، از سرمقاله‌ی «شوربختان چهارفصل»

گیله‌وا، سال چهارم، شماره‌ی ۳۴ (آذر و دی ۱۳۷۴)

درباره‌ی اندیشه و ابتکار م.پ. جکتاجی (و سه کتاب جشن‌نامه)

محو نتوان ساختن از صفحه‌ی خاطر مرا
مصراع برجسته‌ی باغ و بهارم هم‌چو سرو
خاطر آزاده‌ی من فارغ است از انقلاب
در بهار و در خزان بر یک قرارم هم‌چو سرو^۱

۱

محمدتقی پوراحمد جکتاجی، اندیشمند است و نواندیش؛ و گیلان‌پژوه.

اندیشه‌اش از آغاز جوانی شکل گرفته و امروز به کمال رسیده است. متفکر و صاحب‌نظر (دارای آراء و افکار مخصوص به خود) است. تلقی‌ای جدید از مناسبات فرهنگی، هنری و اجتماعی در جامعه‌ی شمال ایران ارائه داده است. از افکار و آثار پراکنده، اندیشه‌ای نو، ابتکاری و علمی ساخته است و گیلان‌شناسی با فعالیت‌هایش، به مثابه (تأکید می‌کنم در اندازه و جایگاه) علم، مورد توجه قرار گرفته و تثبیت شده است. م.پ. جکتاجی، گیلان‌شناسی صاحب‌نظر و تأثیرگذار در بوم‌شناسی امروز ایران است.

محمدتقی پوراحمد جکتاجی، در کارش متخصص است.

درایت دارد و از همان آغاز، نسبت به نتیجه‌ی کارش آگاه بوده است. و این آگاهی یا درایت، به دلیل تخصص او در انجام کار است. دارای مهارت است. در واقع، این نوع مهارت یا تخصص است که خلص‌اش می‌کند.

وجه اندیشگی و تخصصی استاد پوراحمد جکتاجی در گیله‌وا، گیلان‌نامه، دامون، نشرگیلکان و آثار مکتوب‌اش، بازتاب یافته است. اما این اندیشه و تخصص چگونه شکل گرفته است؟ به مباحث اساسی و مطرح، و بحران‌های پیش رو در مسیرش چگونه نگاه می‌کند؟ اندیشه‌اش چگونه نو می‌شود؟

مقاله‌ها و به‌ویژه سرمقاله‌های گیله‌وا، مشغله‌ی نخست، حرفه‌ای و تمام‌وقت پوراحمد جکتاجی در کار نوشتن و پژوهش است.

م. پ. جکتاجی، پژوهشگر، کتاب‌شناس، شاعر و داستان‌نویس است.

اگرچه کار تخصصی م. پ. جکتاجی، مقاله‌نویسی است اما مردم‌شناسی، زبان‌شناسی، کتاب‌شناسی و پژوهش‌های اقلیمی، وجهی دیگر از زندگی هنری و علمی او را تشکیل می‌دهد.

شعر و داستان برای م. پ. جکتاجی، مشغله‌ی چندم در نوشتن است. ناگزیر وقت کمتری به این نوبت چندم در زندگی اختصاص می‌دهد. او در این حوزه‌ها نیز، دارای کارنامه و اثر است.

پوراحمد جکتاجی، ژورنالیستی هوشمند و تأثیرگذار است.

همه‌ی آثار و کارهای دیگر محمدتقی پوراحمد جکتاجی، تحت‌الشعاع حرفه‌ی روزنامه‌نگاری‌اش قرار دارد. بسیاری از نویسندگان جشن‌نامه، به این حرفه و حرفه‌ای‌گری توجه داده‌اند؛ به کار مطبوعاتی، از نوع مبتکرانه‌ی آن. ابتکاری تازه که بر اساس اندیشه‌های م. پ. جکتاجی عملیاتی شده است. ابتکاری تازه و دشوار که به خاطر نوع کار، با انتقادهای تند و تیزی نیز مواجه بوده و همراه است.^۲ انتشار دامون، کتاب مجله‌ی گیلان‌نامه، ماهنامه‌ی گیله‌وا (و به‌ویژه، گیله‌وای خاطره‌انگیز و پربار ده - پانزده سال نخست)، ژورنالیسمی ابتکاری و هدفمند بوده است. الگویی بوده در جامعه‌ی ایران؛ که از تنوع و تکثر قومی برخوردار است و در مناطق مختلف آن - دستکم - دو زبان مؤثر، یکی رسمی و ملی، و دیگری، بومی و قومی وجود دارد. پیشنهاد ابتکاری و اندیشمندانه‌ی او، در عمل موفق بوده است. تجربه نشان داد، پیشنهادی مناسب و کارساز است.

آراء تازه‌ی م. پ. جکتاجی در نوکردن فرهنگ و جامعه، و پیشبرد امر توسعه، کاربردی است. به ویژه در آن دسته از مقالاتی که به حوزه‌ی مسائل اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و... می‌پردازد. نگاه ویژه‌اش در بررسی و طراحی موانع توسعه‌ی گیلان و شمال کشور، سیاست‌های نادرست و عدم سرمایه‌گذاری لازم و به موقع، معضلات و مشکلات بازدارنده‌ی کشوری، اقلیمی و شهری، بحران زبان و... مبتکرانه، روشمند و تأثیرگذار است. پوراحمد جکتاجی در این دسته از مقاله‌ها، که بیش از همه به عنوان سرمقاله‌های یک و دو (و گاهی در سال‌های اخیر، سه‌ی) گیله‌وا، در هر شماره منتشر می‌گردد، سبک نوشتاری ویژه و روشمندی را به وجود آورده است. نوشتاری که دارای تشخیص است. سبک زبانی، نوشتاری، و پژوهشی مقاله‌ها بر جذابیت و تأثیرگذاری آن‌ها افزوده است. او سرمقاله‌نویسی را، دستکم در استان‌های ایران، متحول کرده و به کمال رسانیده است. متن‌هایی که هم‌چنان پُرطرفدار هستند و امتیاز گیله‌وا محسوب می‌شوند. پوراحمد جکتاجی در سرمقاله‌های گیله‌وا، کلان‌نگری دارد و دقت علمی؛ و امانت‌داری. تحلیل‌هایش، پایه و اساس دارد و منطق؛ و زیان‌ش، جذابیت. استدلال‌هایش، دقیق و درست است و به آمارهایش، اعتماد می‌شود. و این، به درست‌کاری حرفه‌ای او باز می‌گردد؛ به سلامت و شجاعت او؛ به اندیشه و دانش او؛ به تغییر نگاه و جهان‌بینی او.

کارنامه‌ی پوراحمد جکتاجی در پرداختن جدی به شعر و داستان گیلکی در دامون، گیله‌وا و نشر گیلکان، اگر نه بی‌سابقه، کم‌سابقه است. و از درک و اندیشه‌ی او در سیاست‌گذاری‌های منابعی که خود مجری آن‌ها بوده، حکایت دارد. او با مشخص کردن سیاست‌هایش در گیله‌وا، تمرکز بر آن‌ها و مدیریت برنامه‌هایش، موفق و مبدع بوده است. با

ابتکار او، نسل جدیدی از شاعران (هم‌چنان که پیشتر در دامون) و داستان‌نویسان به جامعه و فرهنگ ما معرفی شده‌اند. نقش جکتاجی و گیل‌ها در جریان‌سازی‌های ادبی مانند شکل‌گیری داستان (که سیاه‌مشق آن در دامون دیده می‌شود) سازنده بوده است. و در تثبیت جریان شعر مدرن گیلکی و در دگرگونی‌های شعر بومی گیلان در بیست و پنج سال گذشته. تغییرات و دستاوردهای این روند، به نو و مدرن شدن فرهنگ و پیشرفت جامعه کمک می‌رساند.

هوشنگ عباسی و هادی میرزائزاد موحد از چهره‌های موفق مطبوعات هنری و ادبی در گیلان، کار سردبیری را با او و گیل‌ها تجربه کرده‌اند. او در کنار گیل‌ها هدف و ابتکاری، ویژه‌های موضوعی و سراسری نیز تعریف و راه‌اندازی کرده است. ویژه‌نامه‌هایی مطرح و موفق، مانند ویژه‌های هنر و ادبیات (در فاصله‌های مختلف با سردبیران مهمان: علی صدیقی، علی‌رضا پنجه‌ای و به ویژه دوره‌ی ماندگار زنده‌یاد محمدتقی صالح‌پور) که به خانواده‌ی نشریات ادواری و گهگاهی گیل‌ها و ایران افزوده است.

محمدتقی پوراحمد جکتاجی، به مسئله‌ی هویت، نگاه هوشمندانه‌ای دارد. آراء و افکار، و مهارت و توانایی‌اش، از سال‌های جوانی شکل گرفته است. شکل ابتدایی تفکر او و تغییر آغازین، در عادت و التزام او به نامه‌نویسی در سال‌های جوانی دیده می‌شود. رفتار دوران نوجوانی و تغییرات ذهنی و فکری دوران جوانی در بازخوانی نامه‌هایش به دکتر ابوالقاسم پیروزی آمده است. نامه‌هایی که دوستان دوره‌ی نوجوانی، شهرام (جکتاجی) و شریف (پیروزی)، در دوره‌ی جوانی به هم نوشته‌اند. امروز، اساس و چهارچوبی اندیشگی م.پ. جکتاجی و روند تغییرات فکری و جهان‌بینی او در لابه‌لای مقالات چهل‌ساله‌اش، سرمقاله‌های گیل‌ها، و سطرهای نامه‌هایی که به بسیاری از دوستانش (از انتشار دامون به بعد) نوشته، قابل ردیابی است.

اندیشه و افکار م.پ. جکتاجی در نامه‌ای مربوط به نوروز ۱۳۶۹، (تقریباً یک دهه پس از تعطیلی دامون و یک سال پیش از انتشار گیل‌ها)^۲ نسبت به نامه‌هایی که در آغاز جوانی (یک دهه پیش از انتشار دامون) با امضای شهرام برای دوستش شریف می‌فرستاد، کاملاً شکل گرفته، منسجم شده و از قابلیت اجرایی شدن برخوردار است. اما تا حدودی انزوا و تنهایی نامه‌های جوانی، در پایان این نامه نیز دیده می‌شود. اگرچه در پاراگراف‌های آغازین نامه به مسائلی، از جمله مسئله‌ی عشق و نقش تعیین‌کننده‌ی آن در زندگی خود، می‌پردازد. او از «عشق» به عنوان «انقلاب» نام می‌برد که ادامه‌ی زندگی بدون آن امکان‌پذیر نخواهد بود.^۳

نامه‌ی نوروز ۱۳۶۹، برای شناخت خلق و خو، و نظرات م.پ. جکتاجی به ویژه درباره‌ی مسئله‌ی هویت، ملیت و قومیت پیش از راه‌اندازی گیل‌ها، حائز اهمیت است. مباحث مطرح شده، که به نوع نگاه او باز می‌گردد، با گذشت بیست و شش سال، هم‌چنان تازه و نسبت به بسیاری از مباحث مطرح شده در کتاب‌ها و مقالات فراوان م.پ. جکتاجی، کم‌سابقه و شاید بی‌سابقه است. کوتاه‌شده‌ی نامه‌ی فوق چنین است:

«... می‌دانی که برای من گُرد و گیلک، ترک و فارس و سیاه و سفید فرقی ندارد. همه انسانند و می‌توانند خوب و شریف باشند و باید هم چنین باشند. اما خوب من چون گیلکم طبیعی است که بدان بیشتر تعصب [تعلق خاطر] نشان می‌دهم و این آزاردهنده نیست.

شاید این نامه روزی به عنوان سندی پیش تو حفظ شود. دورگه‌های جهان در کسب هویت خود معمولاً روش‌های خاصی را دنبال می‌کنند. در کشورهای سوسیالیستی (به عنوان الگو و نمونه شوروی) وقتی کودک دورگه به سن رشد و قانونی رسید باید به طیب خاطر ملیت پدر یا مادر خود را برگزیند تا برگه هویت و ریشه به نامش صادر شود. در این جا - البته به استثنای مواردی خاص - ملیتی انتخاب می‌شود که درجه سیاسی و حزبی قابل توجهی داشته باشد و به اصطلاح برای آینده او مفید فایده باشد. در ممالک غرب و سرمایه‌داری آزاد است هر ملیتی را که خواست انتخاب کند، بدیهی است او ملیتی را انتخاب می‌کند که درجه تمدنی و اعتبار اقتصادی و کلان‌سرمایگی برتری را فراروی او می‌آورد (پیرو آن تز معروف: هر جا انسان احساس آسودگی کند، همان‌جا موطن اوست). در کشورهای اسلامی، دورگه‌ها قریب به اتفاق ملیت پدر را برمی‌گزینند (اجباری در گزینش و انتخاب ملیت یا قومیت نیست چون هر دو از یک اُمتند، الا در موارد سیاسی و کشوری «دولت و حکومت»). می‌ماند حساب دورگه‌هایی که تابع احساس یا منطقی فراسوی مسائل حزبی، سرمایه یا مذهب و شرعیات وابسته به آن هستند (مثلاً دورگه‌های از مادر سرخ‌پوست بیشتر تابع این احساسند که به ملیت مادر روی می‌آورند تا ملیت پدر متمدن‌تر و سفیدپوست خود)...

همین قدر بگویم کسی که جایی را گذاشت و آمد جای دیگر ماند و دیگر هم نرفت و بعد رنگ تعلق همان‌جا را گرفت دیگر غریب نیست. به ویژه اگر دو نسل از او گذشته باشد و در گذر زمان و گذشت این دو نسل دو گیله‌زن نقش داشته باشند...

می‌خواهم بگویم چه جور که در گیلان احساس غربت می‌کردی! من هم احساس تنهایی می‌کنم. می‌دانی من هم در عالم خود دردهایی دارم. دردهایی که در لحظاتی از شبانه‌روز بی‌صدا در من می‌شکند و غبار غم بر روح من می‌پاشد...

م. پ. جکتاجی، تنه‌است و از دردهایش رنج می‌کشد.

اما دردهایش او را (در پاراگراف آخر نامه‌اش در بالا)، از همان آغاز، بر علیه‌ی درون‌اش (فردیت، انزوا و تنهایی)، می‌شوراند و به ضد آن تبدیل می‌کند. رنج‌ها و انزوایی، که اساس اندیشه‌ی او را تشکیل می‌دهد، تغییرات فکری و شکل‌گیری جهان‌بینی سازنده و جمع‌گرای م. پ. جکتاجی، براساس مقاله‌ها و مصاحبه‌های او در همین سال‌ها نیز دیده می‌شود.^۵

محمدتقی پوراحمد جکتاجی، دارای ثبات در رای و در عمل، عمل‌گراست.

م. پ. جکتاجی، در برابر مشکلات و معضلات، نه تنها منفعل نیست که سرسخت و مقاوم است و درصددِ چاره‌اندیشی برای آن‌ها، او، فردی عمل‌گراست.

زیر بارند درختان که تعلق دارند

ای خوشا سرو که از بار غم آزاد آمد^۶

درباره‌ی سه کتاب جشن‌نامه

کارگردآوری مقالات جشن‌نامه‌ی م.پ. جکتاجی، با ارسال فراخوانی در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۵ نوبت چاپ همه‌ی مقالات جشن‌نامه، بدون استثناء، چاپ نخست است؛ حتی چاپ نامه‌ها در جشن‌نامه. باوجودی که علاقمند به استفاده از نامه‌هایی (مثلاً نامه‌های اکبر رادی به م.پ. جکتاجی) بوده‌ام به دلیل انتشارشان در گذشته، منصرف شده‌ام.

در سفارش مقالات به نویسندگان و پژوهشگران، تا آن جایی که ممکن بوده، به موضوع‌های مختلف و متنوع توجه شده است. سعی کرده‌ام در حد امکان، از تداخل موضوعات و تکرار عناوین، پیش‌گیری شود. مثلاً در گزینش ترانه‌های فولکلوریک (به دلیل ویژگی‌های اقلیمی و گویشی، و دیدن همه‌ی گیلان)، بر ترانه‌های فولکلوریک شرق گیلان، ترانه‌های فولکلوریک غرب گیلان و ترانه‌های فولکلوریک تالشی تمرکز شده است.

عناوین مقالات جشن‌نامه، بیانگر دایرةالمعارفی بودنِ روال کار است. دایرةالمعارفی کوچک در حوزه‌های زبان‌شناسی و واژه‌شناسی، باستان‌شناسی، بررسی‌های تاریخی، معماری، مباحث اجتماعی و اقتصادی، آداب و رسوم، افسانه‌ها، ترانه‌ها، ضرب‌المثل‌ها و کنایات، چهره‌ها، صنایع دستی، شعر گیلکی، شعر فارسی، داستان گیلکی، داستان فارسی، متن‌های نمایشی و مسئله‌ی سینما، نقاشی و کاریکاتور، ریاضیات، نهضت جنگل، منوگرافی، مطبوعات، بنیادها و N.G.O ها، زندگی‌نامه، خاطرات، نامه‌های فرهنگی و...

ویژگی و محتوای تعدادی از مقاله‌های کتاب دوم به گونه‌ای است که می‌توانست در کتاب سوم نیز آورده شود؛ هم‌چنان که دو - سه مقاله‌ی کتاب سوم می‌توانست در کتاب دوم قرار بگیرد.

متأسفانه از جمع نویسندگان جشن‌نامه، دکتر افشین پرتو در میان ما نیست و یادش را گرامی می‌داریم. با زنده‌یاد حسن رحیمیان در بیمارستان رامسر، برای دریافت مقاله، تماس گرفته بودم. اظهار خوشحالی کرده بود و ارسال مقاله را به ترخیص شدن از بیمارستان موکول. متأسفانه درگذشت و امروز در میان ما نیست. یادش جاودان باد! نصرالله هومند، در مازندران، مادر گرامی‌اش را از دست داد. عبدالرحمن عمادی نیز با وجود عوارض ناشی از گذر عمر (ضعف جسمانی و نارسائی‌های بینایی)، از حق جکتاجی گفت و تعهد خود در این باره. متأسفانه با درگذشت همسر گرامی‌اش، و سخت‌تر شدن شرایط جسمانی و تألم روحی، از مقاله‌ی ارجمندش بی‌نصیب شدیم.

سه تن از نویسندگان نامه‌های جشن‌نامه، در همین فاصله (فاصله‌ی انتشار جشن‌نامه) درگذشته‌اند: پوری سلطانی، دکتر عباس بابک و دکتر منوچهر ستوده. پیش از شکل‌گیری جشن‌نامه نیز: شمس آل‌احمد، ایرج افشار، سرهنگ اسحاق شهنازی، کیومرث صابری (گل‌آقا)، دکتر جمشید صداقت‌کیش، رحیم صفاری، مهندس احمد عاشورپور، ابراهیم

فخرایی، دکتر علی فروحی، دکتر رضا مدنی و دکتر علی‌نقی منزوی در گذشته بودند؛ که یاد و خاطره‌ی ارجمندشان را گرامی می‌داریم.

انتخاب عنوان و تیتراژ برای نامه‌ها در جشن‌نامه، از سوی فراهم‌آورنده بوده است. از بابت تغییر قلم (فونت) متن (از زر ۱۳ به نازنین ۱۲) و فشرده و سی و سه سطری کردن صفحات، از نویسندگان و خوانندگان جشن‌نامه پوزش می‌طلبیم. در صورت بیست و شش - هفت سطری شدن کتاب و گزینش قلمی مناسب‌تر، صفحات جشن‌نامه از مرز یک هزار و پانصد صفحه می‌گذشت و قیمت پست جلد آن افزایش می‌یافت.

در پایان وظیفه‌ی خود می‌دانم از تمامی نویسندگان جشن‌نامه‌ی م. پ. جکتاجی و به ویژه دوست دانشمند فرامرز طالبی (که انتشار جشن‌نامه برای بسیاری از این بزرگان عرصه‌ی تاریخ، فرهنگ، هنر و پژوهش نیز ضرورت دارد) سپاس‌گزاری نمایم. آگاهم که این سپاس‌گزاری، در مقابل مشارکت و هم‌کاری آنان، کاری بس ناچیز است.

همچنین سپاس‌گزار دوست گرامی‌ام هادی میرزائزاد موحد، مدیر محترم نشر فرهنگ‌ایلیا هستم که در شرایط فعلی صنعت نشر، عهده‌دار انتشار کاری پرهزینه شده است.

رحیم چراغی

رشت - مرداد ۱۳۹۵

پی‌نوشت:

۱. صائب تبریزی، مجموعه‌ی رنگین گل؛ گزیده‌ی اشعار، انتخاب و توضیح: محمد قهرمان، انتشارات سخن، چاپ هشتم، ۱۳۸۱، ص ۱۱۳.

۲. ناگفته پیداست که برخی از انتقادهایی که مربوط به کیفیت و چهارچوبه‌ی کار می‌شود، درست، به‌جا و رواست. اما هدف جشن‌نامه، چنان که در این گونه کتاب‌ها مرسوم است، پرداختن به نیمه‌ی پُر لیوان است. پرداختن به دستاوردهای شخصیتی که چند بُعدی است. بدیهی ست جای نقد عملکرد پوراحمد جکتاجی در گیشه‌ها و آثارش (پرداختن به انتقادات و پیشنهادها)، این جا نمی‌تواند باشد و نیازمند فرصت و فضایی مناسب است.

۳. که در پاسخ به نامه‌ی نگارنده، در «۱۱/۵ شب ۸ فروردین ۱۳۶۹» از «یکی از هتل‌های تهران» نوشت و برایم به ارومیه فرستاد.

۴. «می‌دانی که من در عشق، پهنه وسیعی را درنوردیدم و در این مورد تجربیات وسیعی دارم. عشق خود انقلاب است. در زندگی من همیشه عشق بیشترین نقش را داشته است از هر نوع و جورش را که بخواهی... انسان بدون عشق زنده نمی‌ماند...» (از پاراگراف‌های آغاز همان)

۵. این تغییرات، تأثیرات و عمل کرد، از دوره‌ی سپاهی‌دانشی و بعدها: فعالیت در کتاب‌خانه‌ی ملی ایران، از دامن و گیلان‌نامه تا گیشه‌ها، و از گیشه‌ها تا امروز، در تعدادی از مقاله‌های متعدد کتاب اول جشن‌نامه، مورد توجه و بررسی قرار گرفته است.

۶. حافظ، به سعی سایه، نشر کارنامه، چاپ هشتم ۱۳۸۱، ص ۲۴۵.

سال‌شمارِ زندگی و آثار م. پ. جکتاجی

سونه جکتاجی

محمد تقی (شهرام) پوراحمد جکتاجی

- ۱۳۲۶ تولد (۲۴ خرداد)، رشت، محله‌ی حاجی‌آباد
- ۱۳۳۳ ورود به مدرسه ابتدایی، دبستان صدر، رشت
- ۱۳۳۹ ورود به مدرسه متوسطه، دبیرستان شاپور، رشت
- ۱۳۴۲ انتشار نشریه دانش‌آموزی: «شاپور» (نشریه داخلی دبیرستان شاپور به صورت پل‌ی‌کی)، با همکاری سیروس شمیسا و رضا ملک‌زاده
- نوشتن نخستین شعرها: سوگند - هرگز از قلبم کوچک نخواهم داد - ...
- ۱۳۴۵ اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان شاپور رشت (خرداد ۴۵)
- ۱۳۴۶ دوران سربازی، سپاهی دانش (محل خدمت آذربایجان غربی، اشنویه)
- ۱۳۴۷ چاپ اولین نوشته: چند نمونه از فولکلور روستای گرگ‌آباد (اشنویه - آذربایجان غربی)... هفته‌نامه محلی رضائیه [ارومیه]، (زمستان ۴۷)
- ۱۳۴۸ پایان دوره سربازی - ازدواج با خانم طاهره بربری‌زاده (خرداد ۴۸) - استخدام در آموزش پرورش، آغاز به کار معلمی (مهر ۴۸، شفت)
- ۱۳۴۹ تولد اولین فرزند (امیر) - استعفا از معلمی - ورود به دانشگاه، رشته زبان انگلیسی (مدرسه عالی ترجمه) - اقامت در تهران
- ۱۳۵۱ چاپ اولین کتاب: قصه کوی و برزن ما (مجموعه شعر فارسی ۱۳۴۶-۱۳۴۲) تهران، انتشارات اشراقی
- چاپ مقاله: [چاپ یک‌نامه و یک گزارش]: جنب آقای دلجو، مدیر محترم روزنامه فریاد گیلان، ش؟ [بهار ۵۱]، ص ۱ و ۴.

- چاپ مقاله: گیلکی را دریابید. فریاد گیلان، شماره ۸۳۰ (۱۶ مرداد ۵۱)، ص ۱ و ۴.
- چاپ مقاله: گیله‌مرد آمریکایی. فریاد گیلان، شماره ۸۴۴ (۲۲ آبان ۵۱)، ص ۱ و ۳.
- تولد دومین فرزند (سونه) ۱۳۵۲
- زندان (کمیته مرکزی، تهران) - اخذ لیسانس - استخدام در وزارت فرهنگ و هنر، کتابخانه ملی ایران به عنوان کتابدار فهرستنویس لاتین (بهمن ۵۳)
- تولد سومین فرزند (سودابه) ۱۳۵۴
- همکاری در تدوین کتاب‌شناسی ملی ایران - سرپرستی بخش مرجع و ایران‌شناسی کتابخانه ملی ایران، همکاری با مرکز مردم‌شناسی ایران
- چاپ کتاب: مرغ سفید کوچولو (قصه برای کودکان) اثر وانگ لی اوچی او (ترجمه)، تهران، انتشارات آوا
- عضویت در کمیسیون فنی کتابخانه ملی ایران ۱۳۵۵
- قبولی در رشته‌های زبان‌شناسی عام و کتابداری در دانشگاه تهران در مقطع فوق‌لیسانس، ورود به دانشکده علوم اجتماعی در رشته کتابداری و گذراندن یک ترم.
- شرکت در دوره آزاد شبانه دانشگاه تهران، رشته روابط عمومی و اخذ گواهی‌نامه
- شرکت در دوره آزاد شبانه دانشگاه تهران، رشته روزنامه‌نگاری و اخذ گواهی‌نامه
- چاپ کتاب: فهرست توصیفی سفرنامه‌های انگلیسی موجود در کتابخانه ملی ایران، تهران، وزارت فرهنگ و هنر
- چاپ دوم کتاب «مرغ سفید کوچولو»، تهران، انتشارات پیوند
- مدیریت داخلی مخازن چاپی (فارسی و غیرفارسی) کتابخانه ملی ایران - تقاضای انتقال به گیلان ۱۳۵۶
- چاپ کتاب: فهرست توصیفی سفرنامه‌های فرانسوی موجود در کتابخانه ملی ایران، تهران، وزارت فرهنگ و هنر
- چاپ کتاب: راه آزادی، اثر شن موچون (ترجمه)، تهران، انتشارات حقیقت
- انصراف از دانشگاه و انتقال به گیلان - مسئولیت کتابخانه عمومی لاهیجان ۱۳۵۷
- تولد چهارمین فرزند (ماکان)
- چاپ سوم کتاب «مرغ سفید کوچولو»، تهران، انتشارات پیوند
- چاپ مقاله: این است «معین»ی که دوستش داریم. بازار، ش ۴۰۰ (۳۱ تیر ۵۷)، ص ۳.
- چاپ مقاله: ئیجگره، سروده علی‌اکبر مرادیان [نقد کتاب]. فریاد گیلان، س ۲۷، ش ۱۱۱۶.
- انتقال به رشت - کارشناس امور کتابخانه‌های عمومی استان ۱۳۵۸
- سرپرستی اداره نگارش و کتابخانه‌های عمومی استان (پاییز ۵۸)

چاپ کتاب: تاریخچه و سازمان کتابخانه ملی ایران. تهران، کتابخانه ملی ایران
چاپ دوم کتاب «راه آزادی». تهران، انتشارات حقیقت
چاپ کتاب: سفرنامه و جغرافیای گیلان و مازندران، اثر بوهرلر (تصحیح و تحشیه).
لاهیجان، انتشارات گیل.
چاپ کتاب: نامه‌رسان پیر (برای نوجوانان)، ترجمه، اثر چون چینگ. تهران، نوباره و هدایت.
راه‌اندازی نشریه دامون (دوره اول) با همکاری چهار تن از شاعران و نویسندگان
گیلانی.

چاپ مقالات:

- سخنی با قوم شریف من. بازار، سال ۳۰، ش ۴۱۶۷ (۲۰ فروردین ۵۸)، ص ۱ و ۳.
- نامه سرگشاده به آقای نخست وزیر [مهدی بازرگان]. بازار، سال ۳۰، ش ۴۱۷۹ (۱۰ اردیبهشت ۵۸)، ص ۱ و ۳ و ۴.
- سخنی درباره زبان گیلکی. دامون، دوره اول، ش ۱ (۱۴ اردیبهشت ۵۸)، ص ۱ و ۳ - بخش دوم، ش ۲ (۲۹ اردیبهشت ۵۸)، ص ۳.
- گیلکی را با چه خطی بنویسیم. دامون، دوره اول، ش ۳ (۱۲ خرداد ۵۸)، ص ۳.
- گیلکی زبان ماست، تحلیلی کوتاه از زبان گیلکی و مقایسه آن با رومانش. جنگل، ش ۳ (۵۸/۳/۱۳)، ص ۵.
- ماجرای کتابخانه پورداود رشت. فریاد گیلان، سال ۲۸، ش ۱۱۹۵ (۱۴ خرداد ۵۸).
- سوالی که نباید بی‌جواب گذاشته شود، به این مترسک فرهنگی که نامش رادیو تلویزیون گیلان است، نیازی نداریم. جنگل، س ۱، ش ۶ (۳ تیر ۵۸)، ص ۲ و ۴.
- قانون اساسی و مردم [در مورد وضعیت زبان‌های کشور به ویژه گیلکی]. بازار، س ۳۰، ش ۴۲۱۲ (۴ تیر ۵۸)، ص ۱ و ۲.
- نگاهی به اصل پنجم پیش‌نویس قانون اساسی، در قانون اساسی حقوق خلق گیلان نادیده گرفته شده است، زنگ خطر برای گیلکان. جنگل، ش ۷ (۱۰ تیر ۵۸)، ص ۴ و ۶.
- مساله زبان را باید طوری مطرح کرد که نفی قومیت و کسموپولیتسم احماقانه منطقه‌ای جا باز نکند. جنگل، س ۱، ش ۸ (۵۸/۴/۱۷)، ص ۵.
- من محکوم می‌کنم. گیلان، س ۱، ش ۴ (۵۸/۴/۲۷)، ص ۱ و ۲.

- سخنی با خبرگان گیلانی. جنگل، س ۱، ش ۱۰ (۳۱ تیر ۵۸)، ص ۶.
 - زبان ما یکی از شاخص‌های ملیت ماست و باید حفظ شود تا شما و من گیلک حفظ شویم. جنگل، س ۱، ش ۱۲ (۱۴ مرداد ۱۳۵۸)
 - کتاب‌شناسی گیلان و مازندران. فریاد گیلان، سال ۲۸، ش ۱۲۰۴ (۱۵ مرداد ۵۸)، ص ۴.
 - سخنی با خبرگان گیلان. هیچ‌کس به فکر ما نیست جز این‌که خود به فکر گیلان باشیم. جنگل، س ۱، ش ۱۳ (۲۱ مرداد ۵۸)، ص ۱ و ۴ و ۶.
 - مطبوعات گیلان در دوره انقلاب. جنگل، س ۱، ش ۱۶ (۱۱ شهریور ۵۸)، ص ۶.
 - گیلان از روی هیچ نقشه‌ای، محوشدنی نیست. جنگل، س ۱، ش ۲۲ (۲۲ مهر ۵۸)
 - چرا مردم رشت از انتخابات شورای شهر استقبال نکردند (نقدی بر انتخابات شورای شهر رشت). جنگل، س ۱، ش ۲۳، ص ۲.
 - هاپرا [گزارش-داستان]. جنگل، س ۱، ش ۴۳ (۶ دی ۵۸)
 - جعبه صدا و تصویر طوطی‌نشان. جنگل، س ۱، ش ۴۸ (۱۳ دی ۵۸)، ص ۳ و ۴.
 - گیلان و بحران خودمختاری در ایران. جنگل، س ۱، ش ۶۱ (۴ بهمن ۵۸)، ص ۱ و ۳.
 - اداره کل جفنگیات و ولنکاری (مروری به گذشته فرهنگ و هنر گیلان). جنگل، س ۱، ش ۷۴ (۲۵ بهمن ۵۸)، ص ۱ و ۲ و ۸.
- ۱۳۵۹ اخذ مجوز رسمی نشریه گیلکی زبان دامون و شروع به انتشار آن (دوره دوم)

مقالات دامون (دوره دوم - سال ۵۹):

- حرف اول. دوره دوم، س اول، ش ۱
- در سکوت مردن. [سرمقاله]، ش ۱
- مشکل خط در زبان گیلکی، دستور املاي گیلکی. ش ۱ / قسمت دوم، ش ۲ / قسمت سوم، ش ۳ / قسمت چهارم و آخر، ش ۵
- در پیرامون مجلس شورا [سرمقاله]، ش ۲
- رشتی یا گیلک، کدامیک؟ [سرمقاله]، ش ۳
- غم این خفته چند... [سرمقاله]، ش ۴
- گیلک‌ها [سرمقاله]، ش ۵
- درفش‌ها را برافرازید [سرمقاله]، ش ۶
- کانون نویسندگان گیلک [یادداشت]، ش ۶
- تکلیف شب [سرمقاله]، ش ۷

● کتاب‌شناسی گیلان و مازندران. ش ۷ تا ۱۲، ش ۱۵ تا ۲۱، سال دوم، ش ۱ تا ۴

- آن‌چه که ما می‌سازیم [سرمقاله]، ش ۸
- ورق‌پاره‌ای به نام دامون [یادداشت]، ش ۹
- زبان‌گیلکی و لهجه‌های مختلف آن. ش ۹
- ما در حضور مرگ نیستیم [سرمقاله]، ش ۱۰
- سخنی با دانش‌آموزان [یادداشت]، ش ۱۰
- چند ساعت درس در هفته [سرمقاله]، ش ۱۱
- سخنی با معلمان [یادداشت]، ش ۱۱
- این یک شروع خوب بود. [سرمقاله]، ش ۱۲
- ادبیات جنگلی. ش ۱۴، ش ۱۸
- کتاب‌شناسی جنگل. ش ۱۴
- با خودمان آشتی کنیم [سرمقاله]، ش ۱۵
- انگشت‌ها خسته‌اند [سرمقاله]، ش ۱۶
- گیل‌های جوان [سرمقاله]، ش ۱۷
- دیروز، امروز، فردا، از بودن و سرودن [سرمقاله]، ش ۱۸
- عبور از آتشفشان روح یک ملت [سرمقاله]، ش ۱۹
- میراث نسل‌ها [سرمقاله]، ش ۲۰
- راهنمای مختصر گردآوری فولکلور گیلان. ش ۲۰
- تعطیلی دامون (تیرماه ۱۳۶۰) - تبعید اداری به فومن
- چاپ مقاله [کتاب‌شناسی نهضت جنگل] سرود سبز سپیداران. رشت، اداره کل ارشاد اسلامی گیلان، ص ۲۹ تا ۳۸؛

۱۳۶۰

مقالات دامون (سال ۶۰):

[سرمقاله‌ها با نام مستعار کاکي نوشته شده. یادداشت‌ها بدون امضا است. مقالات به نام نویسنده قید شده]

- نامه به هم‌ولایتی [سرمقاله]، ش ۲۱
- آن شب چه پردرد بود... [سرمقاله]، ش ۲۲
- رسالت بزرگ ما [سرمقاله]، ش ۲۳
- کارنامه یک‌ساله [یادداشت]، ش ۲۴
- گیلک اگر با خود آشنا بود (تقویم گیلانی) [سرمقاله]، دوره دوم، س ۲، ش ۱

- چگونه زیستن و چگونه مردن، یادی از یک روز بزرگ، به مناسبت شصت و یکمین سالگرد جمهوری گیلان [سرمقاله]، س ۲، ش ۲
- مراسلات آقای گیلک با اخلاف خود [سرمقاله]، س ۲، ش ۳
- فردا خیلی دیر است [سرمقاله]، س ۲، ش ۴
- ۱۳۶۱ اجرای طرح میدانی در شناخت بقاع متبرکه گیلان
تأسیس نشرگیلکان و چاپ اولین کتاب
- چاپ کتاب: مطبوعات گیلان در عصر انقلاب. رشت، گیلکان
تأسیس کارگاه صحافی ۱۳۶۲
- تأسیس کتاب‌فروشی کوچک تخصصی در زمینه گیلان‌شناسی
تشکیل یک گروه فرهنگی (ادبی - هنری - پژوهشی) به منظور فعالیت در امور فرهنگ بومی گیلان با همکاری دیگران ۱۳۶۳
- مأموریت در کتابخانه ملی رشت و اجرای پروژه فهرست‌نویسی نوین و اعمال یک سری خدمات فنی روز در آن کتابخانه تا سال ۱۳۶۶
- تهیه و تدوین «جنگ گیل‌یاوران» و تلاش برای چاپ آن و عدم موفقیت در اخذ مجوز
- عضویت در گروه تحقیقات علمی و فرهنگی جمعیت نشر فرهنگ گیلان (گیلان‌شناسی) از مرداد ۱۳۶۳
- برگزاری نمایشگاه کتاب مربوط به نهضت جنگل در کتابخانه ملی رشت، آذر ۱۳۶۳
- ۱۳۶۴ اخذ پروانه نشر «گیلکان» با شماره ۱۴
- چاپ کتاب: فرمانروایان گیلان اثر هل. رابینو. ترجمه، با همکاری دکتر رضا مدنی. رشت، گیلکان
- تقاضای امتیاز ماهنامه گیله‌وا ۱۳۶۵
- برپایی نمایشگاه بزرگ کتاب در کتابخانه ملی رشت به مناسبت شصتمین سال تأسیس کتابخانه ملی رشت، ۱۹ تا ۲۴ مهر ۶۵
- چاپ مقاله: نقش مقتضیات اقلیمی و دست انسان در تخریب آثار ملی و تاریخی گیلان. نقش قلم، ویژه فرهنگ، هنر و اندیشه، ش ۱ (اسفند ۶۵)، ص ۴ و ۵ و ۱۸ و ۱۹.
- ۱۳۶۶ چاپ کتاب: گیلان‌نامه، جلد اول (مجموعه مقالات گیلان‌شناسی). رشت، طاعتی
- چاپ مقاله: گیلان در سوگ نخبگان فرهنگی خود. نقش قلم، ویژه فرهنگ، هنر و اندیشه، ش ۲ (اردیبهشت ۶۶)، ص ۶ و ۷ و ۲۸ و ۲۹.

چاپ مقاله: غارت آثار ملی و تاریخی گیلان (به مناسبت حریق بقعه کومس). نقش قلم، ویژه فرهنگ، هنر و اندیشه، ش ۳ (تیر ۶۶)، ص ۱۲ و ۱۳ و ۲۱ و ۲۵.
چاپ مقاله: نام‌های گیلانی (برای دختران و پسران). گیلان‌نامه، جلد اول، صفحات ۴۱ تا ۵۵.

تشکیل نمایشگاه کتاب گیلان‌شناسی در موزه رشت

چاپ مقاله: ما کدام فرزند مام وطنیم؟ نقش قلم، ویژه فرهنگ، هنر و اندیشه، ش ۵، ص ۸ و ۹. ۱۳۶۷

چاپ مقاله: «موقعیت زبان‌های قومی در ایران». کادح، ویژه هنر و ادبیات، ش ۲ (تیر ۱۳۶۷)، ص ۱۰ و ۱۱.

چاپ مقاله: معماری بومی و ساختار سنتی آن در گیلان. معماری و شهرسازی، ش ۲ (بهمن ۶۷)، ص ۳۶ تا ۴۱ و ۵۶.

تلاش برای تأسیس شرکت نشر شمال با شرکت چند تن از مؤلفان و فعالان فرهنگی

تشکیل نمایشگاه کتاب گیلان‌شناسی در کتابخانه ملی رشت

تلاش برای تشکیل یک گروه از پژوهشگران فرهنگ و هنر و ادب گیلان‌زمین با نام گیله‌جرگه

چاپ کتاب: کتاب‌شناسی گیلان، جلد اول. با همکاری فرشته تالش انسان‌دوست و مهندس سیدحسن معصومی اشکوری. رشت، سازمان برنامه و بودجه استان گیلان
چاپ مقاله: اوزان و مقادیر در کشت برنج. صدای شالیزار، به کوشش رحیم چراغی، رشت، گیلکان، ۱۳۶۸، ص ۴۱ تا ۵۱. ۱۳۶۸

چاپ مقاله: شجره دور از جنگل. بزرگ‌مردی از تبار جنگل، یادنامه ابراهیم فخرایی، به کوشش دوستان آدینه، تهران، طلایه، ۱۳۶۸، ص ۴۶ تا ۵۲.

چاپ مقاله: زبان گیلکی در سینما، به انگیزه نمایش فیلم باشو غریبه کوچک ساخته بهرام بیضایی. نقش قلم، ویژه فرهنگ، هنر و اندیشه (آذر ۶۸)، ص ۲ تا ۴.

چاپ کتاب: فرمانروایان گیلان، چاپ دوم. رشت، نشر گیلکان ۱۳۶۹

چاپ کتاب: گیلان‌نامه، جلد دوم، رشت، طاعتی

همکاری با گروهی از هنرمندان برای پژوهش و تهیه فیلم مستند از زلزله گیلان در منطقه از روز دوم حادثه

برگزاری اولین شب شعر گیلکی بعد از انقلاب با حضور شاعران عضو گیله جرگه از سوی نشر گیلکان با همکاری اداره ترویج کشاورزی (۶ دی‌ماه ۶۹)

اخذ مجوز انتشار گیله‌وا (اسفند ۷۰) ۱۳۷۰

چاپ کتاب: زلزله گیلان به روایت مطبوعات. با همکاری سارا خدیوی‌فرد و احمد قربان‌زاده. رشت، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان

چاپ کتاب: کتاب‌شناسی گیلان، جلد دوم، با همکاری فرشته تالش انسان‌دوست و مهندس سیدحسن معصومی اشکوری، رشت، سازمان برنامه و بودجه استان گیلان

مصاحبه: فرهنگ‌های ریشه‌دار در استحاله تاریخی و جهانی، مقاومت بیشتری خواهند داشت. گفتگو با محمدتقی پوراحمد جکتاجی، نویسنده و محقق گیلانی، در مصاحبه با علی صدیقی. نقش قلم، ویژه فرهنگ، هنر و اندیشه (نوروز ۷۰)، ص ۲۰ تا ۲۵.

تشکیل نمایشگاه کتاب با عنوان گیلان‌شناسی در کنگره ملی دکتر محمد معین، خرداد ۷۰، زیباکنار

۱۳۷۱

چاپ کتاب: گیلان‌نامه، جلد سوم، رشت، طاعتی

چاپ مقاله: زبان‌گیلکی و مفاهیم زبان، گویش و لهجه. آوای شمال، پیش‌شماره (۳۰ اردیبهشت ۷۱)، ص ۲.

مسئول برپایی غرفه کتاب ویژه گیلان‌شناسی در نخستین نمایشگاه استانی کشور (شهریور ۷۱)

انتشار اولین شماره گیله‌وا (تیر ماه ۷۱)

عضویت در «انجمن میراث فرهنگی استان گیلان» آبان ۷۱

۱۳۷۲
 اخذ شماره استاندارد بین‌المللی ISSN از پاریس برای مجله گیله‌وا، برابر ۶ اکتبر ۱۹۹۴

۱۳۷۴ **چاپ کتاب:** چاپ دوم گیلان‌نامه، جلد اول، رشت، طاعتی

چاپ مقاله: بقاع متبرکه و اماکن مذهبی گیلان. کتاب گیلان، جلد اول، فصل پانزدهم، گروه پژوهشگران ایران، به سرپرستی ابراهیم اصلاح عربانی، تهران، ۱۳۷۴، ص ۵۵۷ تا ۵۸۰.

اقدام به تأسیس شرکت تعاونی ناشران گیلان با همکاری دو ناشر دیگر

۱۳۷۵ **چاپ مقاله:** قضاوت‌های عجولانه. جهان کتاب، ش ۲۵ و ۲۶ (آذر ۷۵)، ص ۱۸ و ۱۹.

مسئولیت امور آموزشی و فنی کتابخانه‌های عمومی استان

عضویت مجدد در انجمن میراث فرهنگی گیلان

تدریس کتابداری در مرکز مدیریت دولتی گیلان

۱۳۷۶ برچیدن کارگاه صحافی و تأسیس کتاب‌فروشی تخصصی در حوزه گیلان‌شناسی و تشکیل کانونی جهت خدمات گیلان‌پژوهی و مطالعات مربوط به شمال ایران

تقاضای بازنشستگی پیش از موعد

شرکت در میزگرد «بررسی مسایل فرهنگی گیلان و پژوهش های گیلان شناسی» با شرکت چند تن از پژوهشگران. گیله‌وا، ویژه هنر و پژوهش، به کوشش رحیم چراغی، ضمیمه ش ۴۶ (اسفند ۷۶)، ص ۱۶ تا ۲۳.

چاپ مقاله: امیر فقط مازندرانی نیست. امیر پازواری، از دیدگاه پژوهشگران و منتقدان، به کوشش جهانگیر نصری اشرفی و تیساپه اسدی. تهران، خانه سبز، ۱۳۷۶، ص ۱۴۴ تا ۱۵۹.

چاپ مقاله: سیاست، زبان و ژورنالیسم، یک نمونه منطقی. پژوهش نامه تاریخ مطبوعات ایران، به کوشش سید فرید قاسمی، س ۱، ش ۱ (۱۳۷۶)، ص ۵۱۵ تا ۵۲۱.

مصاحبه: محمدتقی پوراحمد جکتاجی، در مصاحبه با مجید یوسفی و علی انجم روز. فصل نامه گفتگو، ش ۱۷ (پاییز ۷۶)، ص ۹۳ تا ۹۸.

چاپ مقاله: ... و جای خالی یک روزنامه. هنر و پژوهش، ضمیمه فرهنگی هفته نامه آوای شمال، به کوشش رحیم چراغی (شهریور ۷۶)، ص ۷-۶.

شرکت در همایش «یادواره ی امیر پازواری» ساری، فرهنگ خانه مازندران، ۲۶ فروردین ۷۷، ارائه مقاله و ایراد سخنرانی

بازنشستگی داوطلبانه، پیش از موعد با ۲۶ سال خدمت (تیر ۷۷)

چاپ مقاله: افسانه گوهر بنیکی و میر مازندران. در شناخت فرهنگ و ادب مازندران. به یاد امیر پازواری، به کوشش فرهنگ خانه مازندران، تهران، اشاره، ۱۳۷۷، ص ۷۳ تا ۷۹.

چاپ مقاله: شیون طنز. سال نامه گل آقا (۱۳۷۷)، ص ۱۴۲ تا ۱۴۶

چاپ مقاله: پاسخ به نظرخواهی «نوشتن، بزرگترین درد نویسنده». جنگ هنر و پژوهش، به کوشش رحیم چراغی، (بهار ۷۷)، ص ۱۵.

همکاری با ایرانیکا IRANIKA به سرپرستی دکتر احسان یارشاطر، برابر ۶ آوریل ۱۹۹۸

تأسیس شرکت تعاونی ناشران گیلان (با همکاری دو ناشر دیگر) آذر ۷۸

شرکت در همایش «تاریخ البرز» و ارائه مقاله با عنوان «گیلماز» و ایراد سخنرانی در دانشکده پلی تکنیک «امیرکبیر» تهران

مصاحبه: همایش تاریخ البرز، حفظ هویت بومی. گزارشی از برپایی «همایش تاریخ البرز»، دانشگاه امیرکبیر، سه شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۷۸، در مصاحبه با عادل جهان آرا. ابرار (۷۸/۱/۳۱)، ص ۷.

رتبه اول سرمقاله نویسی در اولین جشنواره مطبوعات گیلان (۱۳۷۸)

مشاور کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر رشت (دوره اول) ۱۳۷۹

شرکت در گردهم‌آیی جهانی آرامنه به مناسبت یک‌هزار و هفت‌صدمین سال استقرار حکومت دینی در جهان به دعوت از جامعه آرامنه گیلان در کلیسای تاتائوس مقدس

۱۳۸۰

تأسیس خانه فرهنگ گیلان با همکاری دیگر اعضا
تأسیس بنیاد پژوهشی فرهنگی میرزا کوچک جنگلی با همکاری دیگر اعضا
چاپ کتاب: افسانه‌های گیلان. تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث و گردشگری و صنایع دستی کشور
چاپ کتاب: گیلان‌نامه، جلد پنجم. رشت، طاعتی

چاپ کتاب: گیلان، استان آخر. رشت، گیلکان
چاپ مقاله: کتاب‌شناسی نهضت جنگل. یاد پاینده، مجموعه ۴۶ گفتار پژوهشی، به کوشش رضا رضازاده لنگرودی. تهران، سالی، ۱۳۸۰، ص ۲۲۹ تا ۲۴۲.

رتبه اول سرمقاله‌نویسی در سومین جشنواره مطبوعات گیلان (۱۳۸۰)
سخنرانی: شرکت در اولین همایش فرهنگ گیلان زمین، تیر ۱۳۸۰، تهران
دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، ارائه مقاله و ایراد سخنرانی با عنوان «درآمدی بر نثر گیلکی از آغاز تا دامون»

سخنرانی: «هم‌نشینی با پیش‌کسوتان هنر استان گیلان: آقای جکتاجی، مدیر مسئول مجله گیشه‌وا»، لاهیجان، ۱۳۸۰/۱۰/۲۹

۱۳۸۱

شرکت در همایش «بازشناسی نهضت جنگل»، شورای اسلامی شهر رشت با همکاری دانشگاه گیلان و ارائه مقاله

چاپ مقاله: «منابع غیرفارسی در کتاب‌شناسی نهضت جنگل». چکیده مقالات همایش بازشناسی نهضت جنگل، رشت، شورای اسلامی شهر رشت، ۱۳۸۱، ص ۲۴ و ۲۵.

۱۳۸۲

تحويل خانه ویرانه میرزا کوچک جنگلی از شهرداری رشت به منظور بازسازی (با همکاری اعضای بنیاد پژوهشی فرهنگی میرزا کوچک جنگلی)، اردیبهشت ۸۲

۱۳۸۳

چاپ مقاله: پر طاووس. جهان کتاب، ش ۱۸۱ (اردیبهشت ۸۳)، ص ۴۷.
چاپ مقاله: اکبر رادی، (پله‌گل)ی دیگر. شناخت‌نامه اکبر رادی، به کوشش فرامرز طالبی. تهران، قطره، ۱۳۸۳، ص ۸۵ و ۸۶.

چاپ مقاله: واژه‌های گیلکی در ادبیات فارسی، بررسی یک نمونه، نمایش‌نامه پلکان اثر اکبر رادی. شناخت‌نامه اکبر رادی، به کوشش فرامرز طالبی. تهران، قطره، ۱۳۸۳، ص ۴۸۱ تا ۴۹۴.

شرکت در همایش «انجمن دوستی ایران و ژاپن» و ایراد سخنرانی

سخنرانی: سیاست را به رفاقت تبدیل کنیم (سخنرانی پوراحمد جکتاجی، مدیر مسئول ماهنامه گیله‌وا در همایش انجمن دوستی ایران و ژاپن)، گیله‌وا، س ۱۳، ش ۸۱ (بهمن - اسفند ۸۳)، ص ۱۶.

عضویت در هیأت تحریریه فصل‌نامه کندوج (نشریه تخصصی معماری بومی و میراث روستایی) ۱۳۸۴

مصاحبه: «کتابدار استخدام شدم، کتابدار بازنشسته شدم» گفتگو با محمدتقی پوراحمد جکتاجی. کتاب باران، خبرنامه پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب گیلان (مهر ۸۱)، ص ۱۱ و ۱۲

سفر به ارمنستان به دعوت دانشگاه دولتی ایروان به منظور شرکت در نخستین همایش بین‌المللی تالش‌شناسی، ایروان، ۲۰ تا ۲۲ مه ۲۰۰۵ و ارائه مقاله «مطبوعات تالش بعد از انقلاب اسلامی» و ایراد سخنرانی

اقدام به تأسیس انجمن دوستداران موزه میراث روستایی گیلان (با همکاری چند تن از فعالان میراثی و اساتید دانشگاه) دی ۸۵ ۱۳۸۵

چاپ کتاب: گیلان نامه، جلد ششم. رشت، گیلکان
چاپ کتاب: «برازه» مجموعه شعر گیلکی شاعران عضو خانه فرهنگ گیلان. رشت، گیلکان

چاپ کتاب: «باورداشت‌های مذهبی در زیارتگاه‌های گیلان». رشت، نشر فرهنگ ایلیا با همکاری حوزه هنری گیلان (دانش‌نامه فرهنگ و تمدن گیلان، ۱۹)
چاپ مقاله: «بادهای محلی و موسمی سواحل جنوبی دریای کاسپین». گیلان‌نامه، جلد ۶، ص ۴۱ تا ۴۷.

• برگزاری همایش بزرگ انقلاب مشروطیت در خانه میرزا کوچک جنگلی (با همکاری دیگر اعضای بنیاد پژوهشی فرهنگی میرزا کوچک جنگلی) ۱۴ مرداد ۸۵ به مناسبت یک‌صدمین سالگرد مشروطه
برگزاری سومین همایش بزرگ شعر گیلکی (خانه فرهنگ گیلان) با همکاری گروه گیلان‌شناسی

چاپ مقاله: «کتابخانه ملی رشت». دایرةالمعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی، زیر نظر فربرز خسروی، تهران، سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، جلد دوم، ۱۳۸۵، ص ۱۴۱۲ و ۱۴۱۳.

سخنرانی: خلاصه سخنرانی پوراحمد جکتاجی، مدیر مسئول مجله گیله‌وا به زبان گیلکی در سومین همایش شعر گیلکی خانه فرهنگ گیلان، ۱۳۸۵، گیله‌وا، س ۱۵، ش ۹۲ (دی - بهمن ۱۳۸۵)، ص ۱۸ و ۱۹.

- شرکت در سومین برنامه «ایران، سرزمین من» شبی با شعر و موسیقی گیلان، تهران، تالار وحدت و ایراد سخنرانی (آذر ۸۵)
- ۱۳۸۶ چاپ کتاب: چاپ دوم کتاب افسانه‌های گیلان. تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، ۱۳۸۶
- تأسیس انجمن دوستداران موزه میراث روستایی گیلان (با همکاری چند تن از نویسندگان و اساتید دانشگاه).
- چاپ مقاله: عیار تمام‌عیار. بدرود آقای گیل، یادمان اکبر رادی (۲۶ بهمن ۸۶)، ص ۱۴ و ۱۵.
- سخنرانی: سخنرانی مدیر مسئول گیل‌ها در انجمن ایران‌شناسی فرانسه در ایران. گیل‌ها، س ۱۶، ش ۹۷ (آذر - دی ۸۶)، ص ۹ [به صورت خبر]
- سخنرانی: هم‌صدا با گیلانیان مهاجر (متن سخنرانی پوراحمد جکتاجی، مدیر مسئول مجله گیل‌ها در قزوین) گیل‌ها، س ۲۶، ش ۹۷ (آذر - دی ۸۶)، ص ۳۲ تا ۳۴.
- ۱۳۸۷ شرکت در «همایش گوناگونی زبان‌ها»، ۴ تا ۷ خرداد، کتابخانه ملی ایران، بخش همکاری و فعالیت فرهنگی سفارت فرانسه، ارائه مقاله و ایراد سخنرانی
- برگزاری شب گیل‌ها، به همت علی دهباشی مدیر مسئول نشریه بخارا. تهران، خانه هنرمندان ایران، ۲۱ تیر ۸۷)
- سخنرانی: زبان‌های گیلان (متن سخنرانی پوراحمد جکتاجی، مدیر مسئول مجله گیل‌ها در همایش گوناگونی زبان‌ها، کتابخانه ملی ایران - تهران)، گیل‌ها، س ۱۶، ش ۹۹ (خرداد - تیر ۸۷)، ص ۲۹ تا ۳۲.
- سخنرانی: پله‌گل (متن سخنرانی به زبان گیلکی در مراسم یادمان زنده یاد احمد عاشورپور - بندر انزلی)، گیل‌ها، س ۱۷، ش ۱۰۲ (دی - بهمن ۸۷)، ص ۳۰ و ۳۱.
- سخنرانی: سخنرانی در جمع گیلانیان مقیم کرج (انجمن گیل‌یاوران) با موضوع مهاجرت شرکت در دومین همایش بین‌المللی موزه میراث روستایی گیلان. ارائه مقاله و ایراد سخنرانی با موضوع «سوغات گیلان»
- چاپ مقاله: او از «پله‌گل»‌ها بود [درباره زنده‌یاد دکتر حکیم زاده، بانی و مؤسس آسایشگاه معلولان رشت] بام سبز، س ۱، ش ۶ (آبان ۸۷)، ص ۴.
- مصاحبه: «هیبت فرهنگ شکسته است» گفتگو با محمدتقی پوراحمد جکتاجی، مدیر مسئول ماهنامه گیل‌ها و نشر گیلکان. در مصاحبه با بهنام ناصری. اعتماد ملی (۱۸ اسفند ۱۳۸۷)

مصاحبه: بگذارید اعترافی بکنم. پلی صحبت پوراحمد جکتاجی، مدیر مسئول گیله‌وا. مصاحبه کنندگان مسعود پورهادی - فرامرز طالبی - هادی میرزانژاد، گیله‌وا، س ۱۷، ش ۱۰۰ (مرداد - شهریور ۸۷)، ص ۱۲ تا ۲۱.

۱۳۸۸

عضویت در شورای پژوهشی (پایگاه پژوهشی سازمان میراث فرهنگی گیلان) تا سال ۱۳۹۰
سخنرانی: نوروزبل (متن سخنرانی پوراحمد جکتاجی، مدیر مسئول گیله‌وا در مراسم نوروزبل ۱۵۸۳ دیلمی - ملکوت) گیله‌وا، س ۱۸، ش ۱۰۵ (مرداد - شهریور ۸۸)، ص ۱۲ و ۱۳.

سخنرانی: در همایش پاسداشت شصت سال فعالیت «گیلان ما»، رشت، هتل کادوس، ۸۸/۹/۵

چاپ مقاله: «نوروزبل» (آیین تحویل سال نوی گیلانی) مدیریت جهانگردی، ش ۶ و ۷ (شهریور ۱۳۸۸)، ص ۱۴ تا ۱۶.

چاپ مقاله: تنها خوبی است که می‌ماند ادرباره کاظم مژده‌هی، بانی پرورشگاه مژده‌هی رشت [مهرنو، ضمیمه استانی نشریه تخصصی اجتماعی سازمان بهزیستی کشور (بهمن ۸۸)، ص ۶.

چاپ مقاله: «زیباکناری و دامون». مردی که زیبا زیست، نگاهی به زندگی و آثار سید علی زیباکناری. به کوشش امیر نعمتی، رشت، فرهنگ ایلیا با همکاری حوزه هنری گیلان، ۱۳۸۸، ص ۱۵۵ تا ۱۶۰.

چاپ مقاله: سیری در عناوین مطبوعات گیلان. گیلان ما، فصل‌نامه سیاسی، ادبی، فرهنگی، ویژه شصت سالگی (۱۳۸۸)، ص ۴۶ تا ۵۲.

مصاحبه: جوانان مخاطبان اصلی گیله‌وا هستند. گفتگو با محمدتقی پوراحمد جکتاجی، صاحب امتیاز و مدیر مسئول ماهنامه فرهنگی گیله‌وا. مصاحبه کننده مجتبی پورمحسن. گیلان امروز (۳۰ فروردین ۱۳۸۸)، ص ۱ و ۵.

مصاحبه: «گیله‌مرد آمریکایی نیستم» از دامون تا گیله‌وا، پرونده‌ای برای سه دهه فعالیت فرهنگی - ژورنالیستی حلقه گیله‌وا. روایت زندگی مطبوعاتی م.پ. جکتاجی، بنیانگذار مجله گیله‌وا از زبان خودش. مصاحبه‌کننده: مهدی بازرگانی. خط مهر، س ۳، ش ۱۴ (مهر و آبان ۸۸)، ص ۳۲ تا ۳۵.

مصاحبه: نمایی از فرهنگ غنی گیلان در گنجینه میراث روستایی. مصاحبه کننده: احمد ایتمی چابکسری. اطلاعات (۱۳ بهمن ۱۳۸۸)، ص ۵.

۱۳۸۹

چاپ کتاب: چاپ سوم کتاب فرمانروایان گیلان. رشت، گیلکان، ۱۳۸۹

چاپ کتاب: سوغات گیلان (از سری دانش‌نامه فرهنگ و تمدن گیلان، ۳۳). رشت، فرهنگ ایلیا با همکاری حوزه هنری گیلان، ۱۳۸۹